

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	M-3030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΘΗΛΑΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3
Εργαστήριο (Ασκήσεις Πεδίου ή Εμβάθυνσης)		1	1
Σύνολο		4	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΕ) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ (Υ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://midw.uniwa.gr/course/mitrikos-thilasmos/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει την/τον φοιτήτρια/φοιτητή με επιστημονική γνώση, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει τις βασικές αρχές που θα ευνοήσουν την πρώιμη έναρξη, την συνέχιση και την εδραίωση της γαλουχίας. Η/Ο φοιτήτρια/φοιτητής θα λάβει θεωρητική εκπαίδευση για θέματα που αφορούν την ανατομία του γυναικείου μαστού, τον μηχανισμό της γαλουχίας, τη σύσταση και διατροφική αξία του μητρικού γάλακτος και τους κινδύνους από τη χρήση των υποκατάστατων μητρικού γάλακτος. Παράλληλα, η/ο φοιτήτρια/φοιτητής θα είναι σε θέση να γνωρίζει όλες τις σημαντικές διεθνείς πρωτοβουλίες και δράσεις για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού, τις συστάσεις διεθνών οργανισμών, τις αντίστοιχες ελληνικές δράσεις και τη σχετική ελληνική νομοθεσία. Ακόμη, η/ο φοιτήτρια/φοιτητής έχει τις ικανότητες και γνώσεις προκειμένου να προωθήσει τον μητρικό θηλασμό στη ΜΕΝΝ, να προτείνει εναλλακτικούς τρόπους σίτισης με μητρικό γάλα για τα πρόωρα νεογνά που δεν δύναται να θηλάσουν, να υποστηρίξει τη θηλάζουσα μητέρα που πάσχει από ψυχική διαταραχή ή άλλη νόσο και να ενδυναμώσει τη γυναίκα, ώστε να νιώθει ότι είναι ικανή να θηλάσει. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/φοιτητής θα είναι σε θέση να: ✧ Εφαρμόσει τις βασικές αρχές που θα ευνοήσουν την πρώιμη έναρξη, την συνέχιση και την εδραίωση της γαλουχίας και του μητρικού θηλασμού. ✧ Παρακολουθεί και αξιολογεί την πορεία της γαλουχίας, να επιλύει τυχόν προβλήματα, να υποστηρίξει και να ενδυναμώνει τη θηλάζουσα γυναίκα σε όλη την πορεία του μητρικού θηλασμού.

✧ Εκπαιδεύει σωστά τη θηλάζουσα γυναίκα και εφαρμόζει ορθές πρακτικές για την υποστήριξη και προαγωγή του μητρικού θηλασμού. ✧ Συμβουλευεί τις μέλλουσες μητέρες για τα οφέλη του μητρικού γάλακτος. ✧ Προετοιμάσει το ζευγάρι για το μητρικό θηλασμό από την περίοδο της κύησης, να υποστηρίξει τη γυναίκα στις πρώτες της προσπάθειες και να επιλύσει τα προβλήματα που προκύπτουν. ✧ Συνεργάζεται με άλλους επαγγελματίες υγείας για την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τον θηλασμό και να αποτελεί μέρος διεπιστημονικής ομάδας.
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας Άσκηση κριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Ανάληψη πρωτοβουλιών Υπευθυνότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Επιδημιολογικά στοιχεία για την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο. Ιστορικά στοιχεία για τη γαλουχία και το μητρικό θηλασμό.
2. Ανατομία μαστού. Ανατομία στόματος βρέφους. Φυσιολογία της γαλουχίας (ορμόνες και δραστηριότητα). Μηχανισμός γαλουχίας.
3. Σύσταση και διατροφική αξία του μητρικού γάλακτος. Οφέλη από τον μητρικό θηλασμό. Σύσταση υποκατάστατων μητρικού γάλακτος και κίνδυνοι από τη χρήση τους.
4. Διεθνείς πρωτοβουλίες για την προώθηση και υποστήριξη του μητρικού θηλασμού. Διακήρυξη 'Innocenti'. 'Δέκα Βήματα για επιτυχή μητρικό θηλασμό. Κώδικας εμπορίας και διαφήμισης υποκατάστατων μητρικού γάλακτος.
5. Συστάσεις WHO, UNICEF, WABA, IBFAN. Νομοθεσία, δράσεις, πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τον θηλασμό στην Ελλάδα.
6. Εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης για το μητρικό θηλασμό κατά την περίοδο της κύησης και της λοχείας.
7. Θηλασμός στο μαιευτήριο. Πρώιμη έναρξη. Συνδιαμονή μητέρας – νεογνού (rooming in). Μαιευτική υποστήριξη για την έναρξη και την εδραίωση της γαλουχίας. Συνεχής αξιολόγηση.
8. Επιστροφή στο σπίτι. Παρακολούθηση του θηλάζοντος νεογνού. Διάρκεια και συχνότητα θηλασμών. Επίλυση προβλημάτων.
9. Δυσκολίες και εμπόδια. Βιολογικά – Ψυχολογικά – Κοινωνικά, κ.α. Παθολογικές καταστάσεις: Υπερφόρτωση μαστού - Επώδυνες θηλές - Απόφραξη γαλακτοφόρου πόρου - Μαστίτιδα – Απόστημα, κ.α. Πρόληψη και αντιμετώπιση.
10. Θηλασμός πρόωρου νεογνού. Προώθηση του θηλασμού στη ΜΕΝΝ. Εναλλακτικοί τρόποι σίτισης πρόωρων με μητρικό γάλα, που δεν δύναται να θηλάσουν. Βοηθήματα

θηλασμού. Αρχές λειτουργίας Τράπεζας Μητρικού Γάλακτος στο μαιευτήριο.
Υποστήριξη μετά την έξοδο από τη ΜΕΝΝ.

11. Μητρικός θηλασμός και ψυχική διαταραχή μητέρας. Υποστήριξη και διατήρηση της γαλουχίας.
12. Μητρικός θηλασμός και ειδικές καταστάσεις: πολύδυμη κύηση, νεογνικός ίκτερος, νεογνική υπογλυκαιμία, ανατομικές διαμαρτίες στόματος νεογνού, αλλεργίες, κ.α.
13. Ανεπάρκεια γαλουχίας. Μέτρα υποστήριξης. Υπερπαραγωγή γάλακτος. Διατροφή θηλάζουσας - Άσκηση.
14. Μητρικά νοσήματα και θηλασμός. Αντενδείξεις θηλασμού. Φάρμακα, κάπνισμα και αλκοόλ στη γαλουχία.
15. Θηλασμός και επιστροφή στην εργασία. Δημιουργία Ατομικής Τράπεζας μητρικού γάλακτος. Εισαγωγή στερεών τροφών σε θηλάζοντα βρέφη. Οδηγίες Π.Ο.Υ. Αποθηλασμός.

Εργαστηριακό μέρος μαθήματος

Α. Ασκήσεις Πεδίου (ΑΠ) ή Εμβάθυνσης:

Οι φοιτήτριες/φοιτητές θα εκπαιδεύονται σε εργαστήριο του τμήματος χρησιμοποιώντας προπλάσματα και εξοπλισμό του, προκειμένου να εξοικειωθούν και να αποκτήσουν τις απαραίτητες κλινικές δεξιότητες για την παροχή μαιευτικής φροντίδας σε θηλάζουσες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Θεωρητικό μέρος: Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση Εργαστηριακό μέρος: Α. Ασκήσεις Πεδίου ή Εμβάθυνσης: εκπαίδευση των φοιτητριών/των (διαδραστική διδασκαλία και προσομοίωση) σε προπλάσματα και εξοπλισμό του εργαστηρίου του τμήματος.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Χρήση Power point presentations - Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. - Χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τμήματος για την επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις Πεδίου ή Εμβάθυνσης (υποχρεωτική παρακολούθηση)	13
	Συγγραφή ή/και Παρουσίαση εργασίας	20
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Αυτόνομη μελέτη	46
	Σύνολο	118
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Αξιολόγηση του θεωρητικού μέρους (ΘΜΜ) του μαθήματος:	

	▪ Γραπτή τελική εξέταση (80%). Όταν ολοκληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διαλέξεων, οι φοιτητές απαντούν γραπτά ή/και προφορικά σε ένα σύνολο ερωτήσεων στα ελληνικά. Οι ερωτήσεις απαιτούν: α. σύντομες απαντήσεις είτε, β. διεξοδική ανάλυση και ανάπτυξη ενός θέματος είτε, γ. αξιολόγηση και κριτική ανάλυση ενός κλινικού σεναρίου (case study) είτε, δ. είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής είτε, ε. έναν συνδυασμό των παραπάνω. ▪ Ατομική ή Ομαδική εργασία (Α-ΟΕ) (20%) (υποχρεωτική). Η βαθμολογία της εξέτασης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Βάση επιτυχίας της εξέτασης είναι το πέντε (5). Ο βαθμός μαθήματος (BM) υπολογίζεται ως εξής: $(ΓΕ) \times 80\% + (Α-ΟΕ) \times 20\% = (BM)$ Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητριών/φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλες/ όλοι οι φοιτήτριες/φοιτητές με τη δήλωση του μαθήματος ή/και στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές. Αξιολόγηση Εργαστηριακό μέρους του μαθήματος: Ασκήσεις Πεδίου (ΑΠ) ή Εμβάθυνσης: (100% του βαθμού του εργαστηριακού μέρους) • Η αξιολόγηση της/του φοιτήτριας/φοιτητή πραγματοποιείται αφού ολοκληρωθεί η ύλη στον εργαστηριακό χώρο του τμήματος και περιλαμβάνει: 1) Προφορική εξέταση (50%) της/του φοιτήτριας/φοιτητή και εφαρμογή νοσηλευτικών πράξεων που ανήκουν στην ύλη των ασκήσεων πεδίου ή εμβάθυνσης, σε προπλάσματα με τη χρήση εξοπλισμού εφόσον χρειάζεται ή/και 2) Γραπτή εξέταση (50%) σε ερωτήσεις • Πολλαπλής επιλογής ή/και • ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και • ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και • επίλυση προβλημάτων Η βαθμολογία των ασκήσεων πεδίου (ΑΠ) ή Εμβάθυνσης εκφράζεται με την κλίμακα από μηδέν έως δέκα (0-10). Η βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα του βαθμού της προφορικής εξέτασης ή/και του βαθμού της γραπτής εξέτασης (εφόσον έχει πραγματοποιηθεί) διαιρεμένα στα δυο και αποτελεί το 20% της βαθμολογίας του (ΕΜΜ). Η/Ο φοιτήτρια/φοιτητής δεν έχει δικαίωμα για εξέταση και βαθμολόγηση στις ασκήσεις πεδίου ή εμβάθυνσης
--	--

	εάν δεν έχει παρακολουθήσει το 80% των υποχρεωτικών ωρών. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνει μέρος των ασκήσεων πεδίου, εφόσον υπάρχει δυνατότητα, μέχρι να φθάσει το 80% των προβλεπόμενων ωρών. Εάν έχει παρακολουθήσει το 60% ή λιγότερο των προβλεπόμενων ωρών υποχρεούται να επαναλάβει τις ασκήσεις πεδίου σε επόμενο εξάμηνο. Ο βαθμός του μαθήματος (BM) εξάγεται από τον κανόνα: $\text{Βαθμολογία (ΘΜΜ)} + \text{Βαθμολογία (ΕΜΜ)} = (\text{BM})/2.$ Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική. Οι βαθμοί (ΘΜΜ) και (ΕΜΜ) συμψηφίζονται, όταν η/ο φοιτήτρια/φοιτητής έχει εξασφαλίσει τη βάση τόσο για το (ΘΜΜ), όσο και για το (ΕΜΜ) του μαθήματος. Εάν έχει αποτύχει στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος (ΕΜΜ) το επαναλαμβάνει. Τα κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητριών/φοιτητών είναι ρητά προσδιορισμένα, εμπεριέχονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (e-class), στην οποία έχουν πρόσβαση όλες/όλοι οι φοιτήτριες/φοιτητές με τη δήλωση του μαθήματος ή/και στην ιστοσελίδα επικοινωνίας του τμήματος με τις/ τους φοιτήτριες/φοιτητές.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία:

1. Loedermilk D.L. και Perry S.E. (2006) Maternity Nursing. 6th Edn Mosby, Νοσηλευτική μητρότητας, Μετάφραση - επιμέλεια Λυκερίδου Α., Δελτσίδου Α., Εκδ. Λαγός.
2. Αντωνίου Ε., Βιβιλάκη Β., Ρωμανίδου Α., Ντάνγκα Δ., Βασιλάκη Ε., Σουρανάκη Ε., Κεφαλογιάννη Α., Λεονταράκη Ε. (2007). Η γυναίκα και το νεογνό στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Εκδ. ΠΧ Πασχαλίδης.
3. Ινστιτούτο Υγείας του παιδιού. (2015). Μητρικός Θηλασμός. Οδηγός για επαγγελματίες υγείας. Επιμέλεια: Αντωνιάδου-Κουμάτου Ι. και Σοφιανού Αικ. Αλκυόνη: Εθνική Πρωτοβουλία προαγωγής μητρικού θηλασμού.
4. Karen Wambach και Becky Spencer. (2021) Breastfeeding and Human Lactation. Επιμέλεια: Γουρουντή Κλ., Δάγλα Μ., Ηλιάδου Μ. Μητρικός Θηλασμός και Γαλουχία. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρας.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία:

1. Chapman L. and Durham R. (2010). Maternal-Newborn Nursing. The Critical Components of Nursing Care. E. και A. Davis Company, Philadelphia.
2. Joan Younger Meek (2011). New Mother's Guide to Breastfeeding. American Academy of Pediatrics. 2nd ed. Bantam Books.
3. Lawrence R. A. και Lawrence R.M. (2016) Breastfeeding: A Guide for the Medical Professional. 8th edition. Elsevier, Mosby. USA.
4. London M.L., Ladewig P.W., Davidson M.C., Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K.J. (2015). Maternal και Child Nursing Care. (4th Edition). Pearson Education. London.

5. Perry S.E. , Hockenberry M.J. ,Lowdermilk D.L. , Wilson D . (2013). MaternalChild Nursing Care. 5th Edition. Elsevier, Mosby, Canada.
6. Pollard M. (2017).Evidence-based Care for Breastfeeding Mothers: A Resource for Midwives and Allied Healthcare Professionals.Routledge, Taylor και Francis Group.
7. Ricci S., Kyle T., Carman S. (2013). Maternity and Pediatric Nursing. 2nd Edition. Lippincott Williams και Wilkins. China.
8. Weaver P. and Evans S.K. (2007). Practical Skills Guide for Midwifery. 4th Edition. Morningstar Publishing Co. Wasilla.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Acta Paediatrica
- Advanced Practice in Neonatal Nursing
- Advances in Neonatal Care
- Breastfeeding Medicine
- British Journal of Midwifery
- [Clinics in Mother and Child Health](#)
- Infant Journal
- Intensive και Critical Care Nursing
- International Breastfeeding Journal
- International Journal of Pediatrics και Neonatal Care
- JAMA Pediatrics
- Journal of Child Health Care
- Journal of Critical Care
- Journal of Human Lactation
- Journal of Neonatal Nursing
- Journal of Obstetric, Gynecologic και Neonatal Nursing
- Journal of Reproductive και Infant Psychology
- Midwifery
- Neonatal Intensive Care
- Neonatal Intensive Care Nursing
- Neonatal Network. The journal of Neonatal Nursing
- Newborn and Infant Nursing Reviews
- Pediatrics
- Pediatrics and Neonatal Nursing
- The American Journal of Maternal/Child Nursing
- The Journal of Perinatal και Neonatal Nursing
- The Lancet
- World Journal of Critical Care Medicine